

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

64 ÅRGANG

---

20. NOVEMBER 1952

A V I N N H O L D E T : NR.
DØDEN SOM VENN - FRANÇOIS MAURIAC - DEN 43
KRISTNE TRAGIKER - LITT FAMILIEPEDAGOGIKK -
OVERNASJONALT SAMARBEIDE II. - HVEM HAR TID
TIL Å SØKE SANNHETEN? - ET 25 ÅRS JUBILEUM - 44
BOKANMELDELSER - FILM - RIKELIG UTLANDSNYTT
NESTE NUMMER KOMMER 4. DESEMBER 1952.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegr. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høymesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villars kapell,

Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.

Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.

Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.

Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Oslo Katolske Menighetspleie

Kontortid: Onsdag og fredag
kl. 11—13.

KAN NOEN HJELPE MEG

med hybel i Oslo for 9 mndr. fra
1/12 i år. *Magne Kringlebotn, Risør.*

MØBL. VÆRELSE

m. elektr. oppv. till. utenbys. Eksp.
anv.

Mariakongregasjonen, Oslo

*Onsdag 10., torsdag 11. og fredag
12. desember RETRETT* i St. Josephs
Kapell kl. 19.30. Leder: Pater Thorn,
O.P.

Patronatfest i foreningslokalet søn-
dag 14. desember etter andakten.

Tegningsliste til festen utlagt på
St. Josephs Institutt.

Listen blir inndratt mandag 1. de-
sember. *Styret.*

BISPEGARDEN OG ST. JOSEPHS INSTITUTT

bruker

FYRINGSOLJE

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.
St. Olavs eksp. og forlag: Kl. 9—13
og 15—17. Mandag, lørdag: 9—13.
Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år;
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 23. NOVEMBER: 25. og siste sønd. etter Pinse. Ep. Kol. 1, 9—14.
Ev. Matt. 24, 15—35. *Mandag:* Johannes av Korset, bekj., kirke-l. *Tirsdag:*
Katarina, jomfru, mart. *Onsdag:* Silvester, abbed. *Torsdag og fredag:*
Ferialdager. *Lørdag:* Vigilien for apostl. Andreas.

SØNDAG 30. NOVEMBER: 1. sønd. i Advent. Ep. Rom. 13, 11—14. Ev. Luk.
21, 25—33. *Mandag:* Apostl. Andreas. *Tirsdag:* Bibiana, jomfru, mart. *Ons-
dag:* Fransiskus-Xaver, bekj., misjonenes første vernehelgen. *Torsdag:*
Peter Krysolagus, bisk., bekj., kirke-l. *Fredag:* 3. dag i Oktaven for Fr.-
Xav. *Lørdag:* Nicholaus, bisk., bekj.

SØNDAG 7. DESEMBER: 2. søndag i Advent.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

20. NOVEMBER 1952

NR. 43-44

DØDEN SOM VENN

Vi er i «Alle Sjelers måned». Uvilkårlig tenker vi mer på dette livets oppbrudd enn vi jevnt ellers gjør. Vi har alle en og flere «kjære døde» som gjennom det etterlatte savn naturlig knytter båndet mellom oss og dem. I denne måneden, viet alle henfarne sjeler, merker vi dette båndet strammere. Det er som hele den levende Kirke tar de døde i sin favn, og i en universal bønn rettet til Faderen, bærer dem nærmere lyset, der Frelseren sitter og med den guddommelige kjærlighets lengsel venter på sine brødre og søstre: At de i renhetens skjær skal få dele hans herlighet hos Faderen.

Ingen minnedag er vel så kjær som Kirkens minnedag for de døde. Den har en tradisjon som fører tilbake til år 998, da den hellige abbed Odilo av Cluny påla sine cluniasenserklostre hver 1. november etter Vesper å synge Døds-officiet for sjelene i renselsesstedet. Skikken fant snart utbredelse og så til slutt overtatt av hele Kirken. Allesjeldersdag ble av Pius X. opphøyet til «De avdøde troendes høytidsfest»; på denne dagen kan prestene feire tre hellige messer, alle for «de arme sjeler».

Denne gripende samling om sjelens vei fra avskjeden på jorden til møtet med Gud, preger i stor utstrekning hele november måned. De døde står fram som våre særlige venner, som vi knyttes til i et intimt skjebnefellesskap. For i døden forenes vi alle. Var og er våre veier her i livet så forskjellige som de i det ytre kan være: I dødens knutepunkt samles alle kryssende stier, og gjennom dens port går den endelige virkeliggjørelsen av livets mulig-

heter, — ja dets siste mulighet: Overgangen til det nye, det evig uutslukkelige liv.

Sinnet stemmes til dyp ærefrykt: ærefrykt for livet, ærefrykt for døden. Evighets-perspektivet rykker oss stadig nærmere. Det jordiske får nytt lys. Den hverdagens verden vi vandrer i, avkles forfengelighetens påheng, — helligdagsskrudet tas på. Vi kan jo vente besøket av denne vår sikreste venn, nårsomhelst! Han kan være fjernt borte, han kan være nær, men alltid er han på veien; for vi vandrer alt i dette nuet mot det store alt oppslukende NU, da døden, vennen som venter, tar oss i sin favn.

Så blir Alle Sjelers budskap til oss levende: Ta tanken på døden sterkere inn i ditt liv! Den vil frigjøre deg fra meget som er jordisk tungt å bære. Den vil gjøre deg større i alt. Den vil la deg føle en kjærlighet for dine medmennesker som du kanskje aldri før har følt. Du vil forstå lidelsens, sykdommens, motgangens guddommelige pedagogi — fordi de lenker ditt sinn til det eneste du ufeilbarlig kan stole på her i livet: møtet med døden. I lyset av denne sannhet vil du bli løst fra monotoni og fornemme en hellig uro som vil drive deg ut i større baner, der du vil se nye ting, og gamle ting som nye. Dødens trygghet blir styrke på veien, til vekst i det gode, til alle gleders sikre mål, til lykten i mørket. For døden bærer lyset i sitt skjød, er vennen som venter i lyse klær.

Gjør døden til din venn, og du blir i ærefrykt!

I. H. K.

François Mauriac — den kristne tragiker

AV DR. PHILOS. PAVEL FRAENKL

Innledning skrevet for St. Olav

Moderkirkens liv her på jorden er kjennetegnet ved en overflod av tilbedelses- og takksigelsesformer, ved en rikdom av religiøse trosopplevelser, det være fornuftspregede, mystiske eller dypt og naivt følelsmessige. Det er et virkelig *liv* i all sin mangfoldighet og riktforgrenethet, men et liv som stadig er seg bevisst sin uopløselige *enhet*, universalitet — den som skaper indre og ytre orden i all den frihet som katolisismens motstandere gjerne pleier å undervurdere eller misforstå.

En kan godt tale om forskjellige *åndelige tradisjoner* innom det rike og enhetspregede katolske livssyn; de har både sine historiske, nasjonale og sine individuelle — de som en sterk personlighet fyller sitt trosliv med — kilder. Italia, Tyskland, Frankrike kan dokumentere slike katolske åndstradisjoner i hele sin utvikling og i de skapende personligheter som vokser opp av den katolske grobunn. Der kan ofte oppstå en viss spenning mellom disse allerede fast utkrystalliserte retninger — en fruktbar spenning må en få lov til å si, når det gjelder deres gjenspeiling i litteratur, kunst, den religiøse tenkning.

Nobelprisvinneren François Mauriac er ikke den første katolske forfatter av verdensformat som får denne utmerkelse; men han er den *første* katolske forfatter og dikter i vårt hundreår som blir hedret for sin dypt personlige opplevelseshet av det katolske livssyn i sin romankunst, i sine dramaer, i sine fortattede essays. Det er en dramatisk, ja tragisk kristendom vi møter hos Mauriac — det er ingen vei å komme forbi uten denne erkjennelse; selve det lille essay som følger gjør i knappe grunntrekk rede for Mauriacs verdensbilde og de indre, formende krefter som har organisert hans dikteriske verden til enhet og skapt dens storhet, urokkelighet, tyngde.

Mauriac fikk avgjørende impulser fra Jacques Bénigne Bossuet (1627—1704) og fra Blaise Pascal (1623—1662); begge to er de viktigste kristne tenkere i Frankrike på 1600-tallet. Bossuet, forfatter av «Oraisons funèbres» og av «Discours sur l'histoire universelle», en strengt orthodox troende, en veltalende polemiker mot Malebranche og Fénelon, en katolsk historiefilosof som bygger på autoritetstanken, som dyrker fornuft og hvis skrif-

ter er karakterisert av en ubønnhørlig tankeklarhet. Der fins to store Gudsmanifestasjoner i verdenshistorien for Bossuet: Kristus og Kristi universelle og uforanderlige Kirke. Bossuet er en mektig, men i mange trekk dyster personlighet. Pascal representerer den dramatiske kristendommen i sin reneste form; han er kjent — særlig gjennom P. Lutz' nitide oversettelse av «Tanker» — også her i landet og alle hans lesere ser foran sitt indre syn denne lidende og tapre personlighet: menneskenaturen er fordervet; menneskelig synd er det virkeligste av det virkelige her på denne jord. Men like virkelig er Guds nåde — den som strømmer til mennesket gjennom Jesus Kristus og hans evige soningsdød.

Mauriac har Bossuets pasjonerte tankeklarhet og Pascals tapperhet i lidelsen, ja i fortvilelsen over den falne menneskenatur. Det er denne åndstradisjon i Frankrike Mauriac blant annet hører til — også som kunstner og dikter. Han var varig opptatt av å løse et sentralt problem for sin kunst: hvorledes *kan* jeg skrive og skape slik jeg skriver og skaper, hvorledes forener jeg min diktervisjon og min tros innhold med hverandre? Bare overfladiske iakttagere kan synes det er en uoverensstemmelse mellom *katolikken* Mauriac og *kunstneren* Mauriac; bege to går opp i opp i hans kristne livsholdning. Han *lider* med sine skikkelser i deres nådesløse tilstand. Og han hvelver en ny, barmhjertig og stille nådeverden over deres elendighet, tomhet, synd og mørke. Han er den medlidende refseren eller den refsende, store medlidende i sin romanverden.

Med glede og anerkjennelse tok den vesteuropéiske kulturverden imot nyheten om at Mauriac har fått Nobelprisen; den som har lest litt av den utenlandske dagspresse kunne legge merke til den gjengklang som valget vakte i verden. Hans strenge, sublim kunst, hans spiritualisme, hans sannferdighet når det gjelder menneskeskildringen og hans kyske kristne budskap når det gjelder troen på Guds uransakelige nåde, som opphever naturens tyngde og skrøpeligheit — alt dette og mye annet vil nå stadig sterkere komme i forgrunnen etter at hans verk på ny blir lest, gransket, tolket og innlemmet blant de kunstnerisk mest forløste vitnesbyrd om menneskets avmakt uten Gud og menneskets storhet i Gud og Hans Evige Sønn.

P. Fr.

MED FORFATTERENS TILLATELSE GJENGIR VI SÅ DET ESSAY SOM KOM I MORGENPOSTENS KRONIKK 12. NOV. d. å

I mellomkrigstidens franske litteratur og åndsliv kan en vanskelig finne dypere indre motsetninger, både psykologiske og kunstneriske, enn de som André Maurois og François Mauriac lot komme til syne da de i begynnelsen av 1920-årene med sitt forfatterskap for alvor begynte å vinne, hver fra sin kant, lesernes oppmerksomhet. Her står den ene: følsom, fin, elegant, glatt og lyrisk velfrisert med

diskret, velluktende pomade i hver eneste setning. Kjærlighetens melankolske analytiker, ekteskapets lammede — vi kaller det visst: forståelsesfulle — romansedikter, kvinnenens idol i Frankrike, den spenstige og tilpassingslette André Maurois. Og her kommer den andre: streng, lidende, pasjonert i menneskeskildringen, tilsynelatende kjølig og avstand-elskende i sin dystre fortvilelse over menneskenatu-

rens avgrunn og evige falleferdighet, med asketens hemmelige glød når det gjelder erotikk, og med metafysikerens våkne reisning der han vil føle seg fram til Guds nåde og dens uransakelige kilder. Også han er kjærlighetens analytiker, også han borer seg inn i ekteskapets blindgater, martyrium og flykten de uro. Men hvilken forskjell! François Mauriacs ironi, stille ømhet, medlidenhet og ubønnhørlige livsrealisme er grunnfestet i et livssyn — det som moteforfatteren André Maurois aldri hadde og aldri ønsket å ha.

Begge to er født i 1885, begge to tilhører det franske borgerskapet, begge to er i bunn og grunn den *søkende ensomhetens diktere*, Maurois — en estetisk liberalist, Mauriac — en kristen tragiker. «Troen er en tragisk realitet,» sa han selv og han visste hva han snakket om. Hans dikteriske romanverden er skarpt avgrenset, ofte virker den som lukket og utilmærmelig. Der lever intet smil, der triumferer intet overskudd av biologiske krefter, der synger ingen harmoni unntatt den som døden skjenger det menneskelige legeme og som Gud lar falle over hjertets formørkede vei — den som vil føle seg inn i Mauriacs skapende egenart som dikter og kunstner må akseptere hans opplevelse av menneskelig synd og kjødets brennende skrøpeligheit.

Mauriac begynte å skrive tidligere enn Maurois; han debuterte som lyriker i 1909 og som romanforfatter tett før den første verdenskrig, i 1913. Men det var først i 1820-årene at hans hovedverker ble skapt. Mitt lille essay er ingen litteraturhistorisk veiledning — den kan leseren finne andre steder. Det sentrale for François Mauriacs romankunst er det verdensbilde og det livssyn som — sammen med hans avmålte dikteriske stil — stiger opp fra hans tallrike romaner, fra hans intense kammerspill, fra hans religiøse essays og kunstneriske skriftemål om den kristne forfatterens frihet, ansvar og dramatiske spenning. Hvilke krefter har organisert Mauriacs verk? Og i hvilket gjensidig forhold lever disse skapende krefter i hans fantasi og sinn, i hans religiøse erfaring og dikteriske uttrykksmåte — det er noen spørsmål denne skisse vil svare på.

Den dikteriske slekt han hører til, er født i 1880-årene; Mauriac skiller seg skarpt fra alle sine jevnaldrende. Georges Duhamel (f. 1884) med sin medfølelse humanisme virker blekt ved siden av Mauriacs tresnitt-teknikk i romanform. Jules Romains (f. 1885) som den sprudlende og intellektuelle stifter av den såkalte unanimitisme — enhetsfølelse innen en gruppe, ofte i et tilfeldig fellesskap — er en vidtforennet epiker: Mauriac — en sammenbitt individualist med to, tre figurer som befolker hans romanverden. Roger Martin du Gard (f. 1881), kjent også her i landet, legger sin egenart inn i utviklingshistorien av en fransk familie med sosiale og åndelige brytninger i fransk åndsliv — han skaper det hans landsmenn kaller «romanfleuve», en bred episk elv av episoder, hendelser, skjebner og tilskikkelser. Mot ham er Mauriac konsentrasjonens dyrker og mester. Alle disse framtrekkende romandiktere har i sitt verk dyrket en eller annen nytelse; den kan være så forfinet og skjør som hos Duhamel; den kan være åpenhert og livslyst som hos Jules Romains; den kan tyde trygghet og rolig forankring i virkeligheten som hos Martin du Gard.

Mot dem alle sammen er François Mauriac — lidenskapenes tolk, driftenes anatom — den største *antihedoniker* i fransk litteratur i vårt hundreår. Grekerne i sin filosofi mente med ordet «hêdoné» nettopp nytelse, vellyst, livslyst — ofte i meget sublimert og forfinet intellektuell forstand. Det er dette som skaper Mauriacs særpreg som dikter og kunstner. Han beskriver menneskelige lidenskaper og drifter med den utpregede antihedonikers syn; han er tiltrukket av dem som forteller, men på samme tid vekker de hans avsky og hans tristhet som den katolikk og kristen han er. Det har sin dype betydning for Mauriacs åndstype at han så mektig og så varig følte seg tiltrukket av Pascal; som den store kristne tenker på 1600-tallet kjenner også hans sønn 300 år senere den tvekløvede spenning menneskenaturen for alltid er dømt til å leve i. Begrepet «frelse» og dens indre opplevelse har for Mauriac en utpreget *dramatisk* verdi. Jeg kjenner ingen i hele den moderne verdenslitteraturen som med en slik mistanke og slik fjernhet ser på alt det vi kaller «sovepute-kristendom» som han gjør det. Bare Sigrid Undset kunne nevnes i Mauriacs nærhet i sin kristne realisme, for å benytte emg av A. H. Winsnes' treffende karakteristikk. Den kristne tro er for ham ingen brodering, ingen søtladne illusjoner, ingen subjektive og drømmeaktige *forestillinger* om at det å «føle» garanterer «troen». Dersom det fins en antikvietistisk kristen tro i moderne litteratur, så er det hans. Som for Dostojevskij — hvis nervøse kaos i stilen han absolutt ikke deler — også for ham er den kristne erfaring en *tragisk* erfaring om menneskets bunnløse avmakt i en verden der nåden er blitt jaget bort og der kjærlighetens frihet er gått fortapt i lidenskapenes slaveri. Hva skjer med en menneskesjel når den enten aldri har møtt kjærlighet eller når den, forblindet og splittet, ga avkall på den til fordel for kjønnslyst, gjerrighet, maktsyke, herskelyst, tyranni? Det er gåten som stadig lokker og beskjefter Mauriacs kunst.

«Jeg er metafysiker som arbeider i det konkrete»
 «J skrev Mauriac om seg selv en gang, og denne spenning mellom den synlige og usynlige virkelighet — begge tilstedeværende, bare hver på sin måte — fyller hans romanverden og gir hans dikteriske stil sitt umiskjennelige preg. Han er en patetisk kristen, dersom vi forstår ordet «patos» som de gamle grekerne forsto det, nemlig som «lidelse» og smerte. Også her likner han Blaise Pascal. Der fins ingen kristen «happyend» i hans romaner — bare ganske få av hans samtidige kristne kritikere i Frankrike skjønnte hvor mye tapperhet og mot denne tragiske kristendom har krevd av ham som skaper og mann.

Etter Balzac og Zola har Mauriac — for øvrig fra helt forskjellige forutsetninger og med et helt annet utgangspunkt — skrevet det franske borgerskapets historie i vårt eget hundreår. Hos Balzac finner vi voldsomme *fysiologiske* brytninger i den konserverende samfunnsklasse som ga Frankrike dens rentierer, vellystinger, gourmeter, gjerrige og ensomme; hos Zola er det de *sosiale* og i denne forstand upersonlige krefter som bryter seg inn i det gamle samfunnsmessige legeme og oppløser det både moralsk og følelsesmessig. Hos Mauriac i dette idéhistoriske perspektiv finner vi et annet syn: midt i den borgerlige og småborgerlige livsstil med dens

Litt familie-pedagogikk

Barneoppdragelsens problem

Barneoppdragelsen er et enestående problem. Det kan skifte på metoder og meninger, og tid og sted og tusen ulike omstendigheter kan få innvirkning på hvordan det best kan løses. Barnesjelen er et klenodie som må omgås med varsomhet, og foreldrene vet det.

Ansvarer kan ofte bli for tungt å bære alene, en feilaktig oppdragelse kan få skjebnesvangre følger. Det er derfor et gledelig tidens tegn at kirke og samfunn mer enn noensinne er opptatt av en dypere inntrengen i barneoppdragelsens problem. Familie-pedagogikken vokser fram som en stadig mer omskjøttet disiplin, barnpsykologi og oppdragererfaring legges fram i skrift og tale, de unge foreldre står ikke lenger så alene — ja det gode rådet i den givne situasjonen kan kanskje stå å finne like i bokhyllen.

Men henblikk på dette har vi festet oss ved en bok som nylig er kommet ut i Tyskland: «Die Schule deiner Kinder» av Walter Rest (Paulus Verlag, Recklinghausen). Den hviler på katolsk livsanskuelse, bygger på praktiske erfaringer og er en god veiledning for foreldre i oppdragelsen. Særlig klart viser Rest hvordan foreldre og skole skal samarbeide. Vi har bedt cand. psychol. Ellen Greve å overføre til norsk ting av særlig nytte og interesse fra avsnittet om familie-pedagogikk.

Langsiktighet

Når en lege foreskriver en medisin, skjelner han mellom alminnelige styrkemidler og andre spesielle medisiner. Disse siste kan enten bekjempe selve sykdomsvirusen eller det kan være slike som støtter opp om de antistoffer som allerede er virksomme i kroppen. I ganske spesielle tilfelle er medisinen ikke nok og et kirurgisk inngrep er kanskje nødvendig. Vi vet alle at vi bare går til dette siste skritt når alle andre veier er nyttesløse. Mange mennesker setter derimot helt sin lit til homøopati.

Som oppdrager vil jeg tilråde at man bruker nettopp denne langsiktige form for pedagogikk, der en opererer med ganske små doser. Selvfølgelig er det også et spørsmål om personlig temperament, og jeg tør ikke insistere på hvilken veg som fører sikrest til målet. Men i alle fall må du ta deg tid til å finne den mest hensiktsmessige veg i ditt tilfelle. Du kjenner jo ditt barn og skulle kunne stille den rette diagnosen og finne den nødvendige behandling. Med andre ord: Moden overveielse skal nok klart vise deg hvordan du skal være overfor barnet ditt. Men hvilke midler står så til din rådighet?

Som første regel: vær konsekvent. Barnet ditt må vite at ditt ord *gjelder* og at det ikke lar seg omstøte hverken med tross eller smiger. Men det skal også vite at det minste ord eller vink fra din side er bindende, så vel i hyggelige som i mindre hyggelige

lukkede familieliv, med småtterienes overdimensjonerte betydning, med autoritetsprinsippet, enkelivet, med ekteskapsbruddets kristne tydning og elskovens triste tomhet, midt i verden av fariseer av begge kjønn, av herskesyke og utilnærmelige mødre, bygger Mauriac opp sin verden «uten nåde» for der å kunne utfolde sin katolske dybdepsykologi. Hans skikkelser vandrer gjennom helvetet, enkelte av dem får oppleve skjærsildens indre og rensende smerte, men til paradiset — som mellomalderens største kristne dikter avsluttet sin «Guddommelige komedie» med — når ingen blant dem.

Hva er da den dypeste inspirasjonskilde i Mauriacs romankunst? Ikke noe annet og ikke noe mindre enn hans *sårede lengsel mot det absolutte*. Den dikteriske akt er for ham — måtte den arte seg aldri så nøkternt og klassisk avrundet — et svar hans hjerte skriker midt i den grusomme stillhet som Guds fravær har kalt fram i menneskehjertet og som menneskelegemet forgjeves vil fylle med legemlig begjær og elskovens hete favntak. Synd — et hyppig ord hos Mauriac — er da ikke noe annet enn en forblindet erkjennelse, en tomhet, et frivillig og dog så ufrivillig «farvel» til Guds hemmelige vilje. Det er i denne sammenheng meget betegnende for Mauriacs skikkelser at de så sjelden er virkelig «unge». Der er ingen følelsesungdom over deres unge år. Mauriac skildrer oftest og sterkest tilstanden som

han selv i sin annen diktsamling — han var da bare 26 år gammel — kalte «L'adieu à l'adolescence».

I sine merkeligste romaner — Mor og sønn, Et kyss til en spedalsk, Ormebolet, Therèse Desqueyroux, Fariseeren, Kjærlighetens ørken og flere andre — er han den *forkroplete kjærlighetsevners dikter*; makt- og herskesyke, giftmord, mangel på ydmykhet, morsbinding . . . alt dette viser for Mauriac menneskekjærligheten som tragisk har fjernet seg fra kjærlighetens evige opphav og sluttet i svar og surrogater som den menneskelige isolasjon har gitt på den guddommelige røst.

Sammenlignet med andre store katolske forfattere i Frankrike — f. eks. med Leon Bloy eller Georges Bernanos, begge to voldsomme, brutale, eksentriske — representerer Mauriacs romankunst den *klassiske tradisjon* med dens idealer og likevekt, måtehold, tukt og begrensning i den dikteriske stil. Det er formens funksjon hos denne forfatter: ordet binder lidenskapene, stilen skaper orden i sjelskaoset, setningen og dens rytme holder på sine skuldre fast den nedstyrtede verden. Der er tapperhet og mot i Mauriacs tragiske verdensbilde; det er ikke oppløst som hos Sartre, men enhetlig og fast, urokkelig i de krenkede livslovene, hans romaner handler om — urokkelig i den overnaturlige barmhjertighet, hvis lys ene og alene kan helbrede fra ondskap, ensomhet og sorg.

(Pavel Fraenkl)

situasjoner. Bare på det viset sikrer du deg en hel skala av muligheter.

Ros

Ros må bare benyttes ved ganske spesielle tilfeller. Roser en i tide og utide, mister det snart sin verdi. Og etter at du har rost skal du bare meget sjelden la det følges av belønning. Barn har nemlig en meget fin følelse for når ros og belønning er på sin plass. Du må således aldri rose uten å være helt sikker på å kunne holde fast ved den. Det er bittert så vel for foreldre som barn å måtte ta tilbake et løfte eller en ros, og det kan også medføre at når du senere roser, mister det litt av sin verdi. Gjør deg derfor til regel at har du rost eller belønnet barnet, så er det en handling som du ikke skal komme tilbake til.

Til den rike skala av ros og belønning svarer på den annen side en likeså rik skala av irettesettelser og straff. Vi gjør best i først og fremst å benytte oss av de svakere midler, både når det gjelder straff og belønning. Skulle disse ikke være effektive, har vi jo siden muligheter i de sterkere.

Belønning

1. Belønningen må stå i forhold til det som det belønnes for, og her gjelder ikke samme for pike og gutt. Det spiller også en rolle om ditt barn har gjort noe du egentlig kunne vente av det eller ikke, og du må legge mere vekt på hva som er gjort enn på hva det har kostet å gjøre det. Små barn må oftere belønnes enn store. Vi kjenner vel alle historien fra julaften: Barnet styrter seg ikke over hovedgaven, men over en eller annen liten ting. Ofte blir det gladest for å få akkurat den fargeblyanten det manglet eller en ny blokk for den utskrevne. Legger du derfor merke til slike småting som mangler, kan du gi nettopp det, neste gang barnet skal ha en belønning. Det er meget bedre å gi f. eks. en fargeblyant enn penger til is eller slikkeri. — Den lovede belønning må gis så fort som mulig. Hva som enn måtte skje, så må det ikke få noen innflytelse på belønningen som er lovet. Den må ikke og kan ikke trekkes tilbake. Barnet har krav på den.

2. Du må passe på at belønning aldri blir et tomt fremtidsløfte. Barnet skal aldri strebe etter et bestemt mål for å oppnå belønning, fordi dets streben da ledes bort fra den egentlige hensikt og over i en subjektiv, kanskje egoistisk streben. Alt skolearbeide f. eks. har i seg selv sin hensikt og må ikke bli utført med henblikk på andre ting. Det forstår seg at du må sikte mot en bestemt prestasjon med ditt løfte. Men vakt deg for den meget alminnelige oppdragerfeil at barnet ender med bare å utføre eller påta seg et arbeide, når det er en belønning i sikte.

Straff

Jeg satt en gang ved aftenbordet hos en familie. Det hersket en fredelig og hyggelig stemning. Plutselig sprang faren opp som lyn fra klar himmel. Han tok fatt i sønnen sin og sa: «Det er sant, du skulle jo hatt juling for tre dager siden — og for at jeg ikke skal glemme det .....»

Dette er hvordan man ikke skal gjøre det! Pedagogisk straff kan nemlig ikke utøves som politistraff. Straffen må skje i umiddelbar sammenheng med det gale barnet har gjort. Barn er uferdige og forandrer seg fra time til time, fra dag til dag. En pedagogisk straff må derfor også bli subjektiv. Helt uriktig er

det derfor å sette en begått feil hos barnet i forbindelse med en tidligere. Har det en gang fått sin avstraffelse, må en ikke komme tilbake til dette tilfellet senere.

*

Så vidt den tyske barnepedagogen. Det er nok så at det som er god pedagogikk i et land, ikke behøver å være det i like høy grad i et annet. Tradisjon, arv og miljø spiller sin rolle. Men stort sett er grunnproblemene de samme. Vi har ikke råd til å unnvære noe som overhodet kan bidra til å øke foreldrenes kunnskap på dette område. Kirkens stilling til barnet har alltid vært preget av særlig omsorg, basert på foreldrenes fundamentale rett og plikt til å ta hånd om oppdragelsen. Derfor er det også så viktig at foreldrenes og skolens bestrebelser om barnet her går hånd i hånd — skolen primært som foreldrenes forlengede arm. Kirken, som den åndelige mor for barn og voksen, legger megen vekt på dette samarbeide, liksom den selv stiller alle de krefter og nådemidler til rådighet som kan fremme barnet «i alder og yndest hos Gud og mennesker». Alle positive innlegg om barnepedagogiske spørsmål vil derfor med glede bli mottatt av vår redaksjon.

Overnasjonalt samarbeid

Av dr. Michael Keller, biskop av Münster

II.

En samling av Europas katolikker er påkrevet av flere grunner. Vi vet hvilken avgjørende betydning det har for Europas fremtid at katolikene i de enkelte land slutter seg sammen for å gjøre sin innflytelse gjeldende ved besettelsen av ledende stillinger; for når det gjelder Europas samling er det sannelig ikke uten betydning, om de som er bærere av samlingstanken, stiller seg positivt eller likegyldig til Vesterlandets kristne tradisjon; om de ved etableringen av et europeisk folkefellesskap lar seg lede av Evangeliets grunnsetninger og naturretts krav — eller ikke. Ve oss, om man ved begynnelsen av denne utvikling setter seg ut over Guds hellige forordninger for i stedet å følge menneskelige avveier som bare kan føre til uorden!

Men dette gjelder også ved opprettelsen av det europeiske folkefellesskaps overnasjonale institusjoner som er i ferd med å dannes, og for de institusjoner i De forente nasjoner og UNESCO som allerede er etablert. Med forferdelse kan vi slå fast at den katolske innflytelse i UNESCO er helt utilstrekkelig. Derfor er det så prisverdig at de katolske faggrupper har så nær føling med hverandre.

Vi må også overvåke at sammensetningen av tilsvarende korporasjoner innenfor det europeiske folkefellesskap blir riktig og godt avstemt.

Men også for Kirkens egen skyld er dette samarbeid nødvendig. Det er nødvendig at vi lar den indre enhet i Kirken som vi stadig og med rette påberoper oss, komme til uttrykk utad. Denne indre enhet er jo ikke bare noe vesentlig, men også kjennetegnet på Kristi ene Kirke. Det er vår oppgave å gi dette kjennetegn virkelig lysstyrke! Det er vakkert og oppløftende når pilegrimer fra alle himmelstrøk samles om Bekjennelsesalteret i Peterskirken og sammen syn-

Hvem har tid til å søke sannheten?

Vi bringer nedenstående som det underholdningsstoff det er. «Vårt Land» fikk det seg tilbudt, men fant det visst mindre underholdende. Vi håper likevel at noen av Vårt Lands lesere får se dette. Vi appellerer på nytt til den kristne broderkjærlighet om ikke å kolportere slike uetterretteligheter om medkristnes forhold. Har vi kristne pressemenn ikke noe godt å fortelle om hverandres kirkesamfunns liv og virke, la oss iallfall holde oss for gode til å forarge med ondsinnethet.

Red.

Det hender av og til at man har inntrykk av at en artikkel i en avis må fordreie de faktiske forhold, men at emnet er av en slik art at det vanskelig lar seg undersøke. I andre tilfelle derimot skulle det være lett å kontrollere. Det synes meg å være tilfelle med en artikkel som sto i Vårt Land for 19. juni d. å. Overskriften lød: 2000 katolske prester forlater sin kirke, og de fleste opplysninger som artikkelen inneholdt, ga seg for å være hentet fra det franske bladet Le monde. Flere av disse opplysninger var åpenlyst uriktige. La oss

ger og ber trosbekjennelsen. Men dette er ikke nok. Det er ikke bare i Rom eller på et eller annet stort stevne vi skal vise denne enhet; den må bli en indre holdning, om jeg kan bruke dette uttrykk, en holdning som gjennomtrenger våre tanker og handlinger.

Det lar seg ikke nekte at denne samhörighetsfølelse og samarbeidet mellom katolikkene i de forskjellige europeiske land i løpet av de siste århundrer og helt opp til vår egen tid har vært utsatt for de største prøvelser. Det lar seg vel heller ikke nekte at de moderne nasjonalistiske strømninger ikke er gått helt sporløst hen over katolikkene; i forskjellige land er de blitt beskyldt for manglende «patriotisme»; for å motbevise dette har de kanskje lagt for dagen et noe overaksentuert nasjonalt sinnelag. Stort sett ble nok også katolikkenes syn innsnevret og konsentrert om det egne land. Man trodde det var nødvendig å identifisere seg med de herskende politiske retninger og gjennomskuët ikke skarpt nok de bakforliggende grunner.

Hertil kom og kommer den moderne stats uhyre makt, særlig når den styres autoritært. Denne makt skyldes ikke minst de hjelpemidler statene i dag rår over til å påvirke den offentlige mening. Under disse omstendigheter er det jo ikke så merkelig at også katolikker av forskjellig nasjonalitet har bekjempet hverandre og rettet de voldsomste beskyldninger mot hverandre. Hvor har vel ikke dette skadet Kristi sak! Alt må gjøres for å hindre gjentagelser. Bortsett fra en ekte trosholdnings fordypelse vil møter, sammenkomster og tankeutbytte sterkt bidra til å gjøre det av med nasjonale fordommer. Man vil lære å bli forsiktig med globale dommer: russerne, polakene, tyskerne, franskmennene osv. Man vil oppleve lykkefølelsen ved å kunne slå fast overensstemmelse i alle vesentlige spørsmål; et ekte vennskap som har sin grunn i Kristus, vil gjøre det mulig for katolikker som hører til forskjellige nasjoner, å oppklare misforståelser ved saklige drøftelser.

nevne to. Om en gruppe prester i Frankrike som tydelig må være «arbeiderprestene» står det at «kirkens ledelse ikke har noe med dette arbeid å gjøre». Men det er en kjent sak at denne gruppe er blitt grunnlagt av kardinal Suhard, den tidligere erkebiskop av Paris, og at hans etterfølger fortsetter i samme spor. Med «en gruppe prester utelukket fra kirken på grunn av kjetteri» er det sannsynligvis bare én prest, Jean Massin, som er ment.

Når Le Monde er sitert skulle det være en lett sak å finne hvilken dag disse opplysninger har stått i Le Monde. En venn av meg gikk til bladets redaksjon i Paris for å få rede på det, men Le Monde hadde ikke kjennskap til disse uttalelser, etter det jeg fikk opplyst av min hjemmelsmann. Han sendte meg en del artikler fra Le Monde som delvis sa det motsatte av det som sto i V. L. og hvor man ikke kunne finne noen av de konkrete opplysninger som sto i det norske blad.

Da skrev jeg til V. L. og fikk følgende svar: «Som svar på Deres forespørsel av 24. ds. meddeles at vedkommende gjengivelse fra Le Monde er sendt ut av kristeligt Pressebyrå, Peter Bangsvej 60, København F, hvortil vi tør henvise Dem.»

Jeg skrev til byrået i København og fikk følgende svar: «Som svar på Deres brev skal jeg meddele, at den omtalte artikkel om de katolske præster har vi gjengivet efter det norske Kristelig Pressekontors ugentlige udsendelser, og vi vedlægger den originale artikkel fra dette kontor. Det er naturligvis også derfra at Vårt Land har stoffet. Vi leverer ikke stof til dette blad» (!).

Så skrev jeg til Kristelig Pressekontor i Oslo og fikk følgende svar: «Som svar på Deres henvendelse av 5/7 om kilden til vedlagte notis som ganske riktig er utsendt gjennom vårt kontor, tillater vi å opplyse at vi har brukt Kristeligt Dagblad, Fredriksborggt. 5, København K, som kilde, hvortil vi må henvise Dem for nærmere opplysninger. For nærværende har vi ikke vedkommende nr., men det vil De sikkert kunne få opplysninger om ved henvendelse til bladet.»

Det var bare å skrive til Kristeligt Dagblad. Det gjorde jeg 10. juli. Den 2. august hadde jeg ikke fått noe svar. Da skrev jeg igjen for å spørre om de hadde fått mitt brev og stilte det samme spørsmål om igjen: hvilken dag har dette stått i Le Monde? Den 19. august fikk jeg følgende svar: «Som svar på Deres henvendelse af 2. august skal jeg meddele, at det første brev vist må være gået tabt, da vi i hvert fall ikke har set det. På grund af ferier kan vi i øjeblikket ikke fremskaffe de ønskede opplysninger, men vi skal forsøge, om vi kan skaffe dem inden alt for længe.» Hvorpå jeg den 23. august får et annet brev fra Kr. D. med en annen underskrift, et meget hyggelig brev som det ville være for langt å gjengi i dets helhet, men som hovedsaklig sier følgende: Takk for Deres to breve. Jeg fikk det første samme dag som jeg skulle reise, jeg må innrømme at det senere gikk i glemmeboken. Det burde naturligvis ikke skje, men Deres annet brev har vekket hukommelsen. Dessverre kan jeg ikke besvare Deres spørsmål fordi bladet av økonomiske grunner ikke har noe arkiv. Hver medarbeider pleier å huske sitt stoff, men det ble redaktørskifte nettopp i slutten av mai, derfor kjenner jeg ikke så nøye til bladets stoff omkring denne tid. «Jeg kan imidlertid tilføye, at vi ikke holder Le Monde, så det er næppe sandsynligt, at vi har meddelelsen direkte derfra... Jeg er klar over at dette ikke

Maria-kongregasjonen i Oslo 25 år

Festen for Marias uplettede unnfangelse den 8. desember blir alltid feiret som årets store begivenhet i Maria-kongregasjonen i Oslo. Men denne gang blir den planlagt med særlig omsorg: Kongregasjonen kan nemlig i år feire sitt 25-års jubileum, idet den regner sin historie fra 8. desember 1927 da alle den tidligere Mariaforeningens medlemmer ble opptatt i den nye kongregasjonen i St. Olavskirken av grunnleggeren, daværende sogneprest F. Krijn. Året 1947 gikk også Elisabeth-kongregasjonen, som praktisk talt arbeidet parallellt, inn i Maria-kongregasjonen, en sammenslutning som ble godkjent av Jesuittergeneralen i Rom, den øverste internasjonale ledelse, som også opprettelsen i 1927 avhang av.

Den første geistlige rådgiver, *preses*, var sogneprest Krijn, og i de følgende år, prestene Bèchoux, Breukel, Irgens, Snoeys, Duin, H. Taxt, Sund, Vranken (ved sammenslutningen 1947) og f.t. sogneprest Fishedick. Frk. Maria Müller var kongregasjonens første formann, *prefekt*, og i årene som har fulgt, frøknene Marie Grundeland, Thorlaug Broch, Ellen Thorgersen, Ingrid Suleng, Martha Østensvig, Marie Rasmussen (ved sammenslutningen), fru Aggi Bruce og f.t. undertegnede.

Om kongregasjonens virksomhet og mål kan nevnes at hver 1. onsdag i måneden samles medlemmene i St. Josephs kapell til foredrag og fellesbønn med sakramental velsignelse til slutt. Det er kongregasjonens hovedoppgave å hjelpe medlemmene til et rikere og dypere religiøst liv, og det er gledelig forsåvidt å kunne si at tilslutningen til kapellmøtene alltid er større enn til de selskapelige møter etterpå.

Hver annen søndag i mai er kongregasjonens «verdendag». Den feires hos oss på Vor Frue Villa på Montebello i stillhet og bønn, dessuten med tre foredrag i dagens løp; kapellet har hver gang vært fylt til siste plass. Patronatsfesten derimot forberedes med en tredagers retrett og felleskommunion.

Før sammenslutningen hadde Elisabeth-kongregasjonen tatt opp arbeidet for et feriehjem, og det er siden kommet stor fart i dette foretagende. Det er fremdeles vår store *sosiale* oppgave å skaffe utstyr og midler til utvidelse og forbedringer av dette Vikariatets feriehjem, slik at det til slutt kan tilfredsstille alle rimelige krav. En del damer samles ofte for å lage alle de ting vår Fastelavensfest krever for å gi denne én-kveldsutlodningen med tombola den rikholdighet den trenger. Og i *Hans Høyerverdighet biskopens komité for Persbråten* sitter foruten St. Olavs sogneprest og menighetssøsteren f.t. damer som alle tilhører Mariakongregasjonen.

Som forberedelse til jubileumsfesten 14. desember vil det bli holdt en retrett i dagene 10., 11. og 12. des. kl.

er noe fyldestgjørende svar og beklager det. Vi pleier å være meget nøye med stoffet. De er velkommen til å skrive igjen en annen gang, osv. . . . Med vennlige hilsner.»

Jeg er altså kommet i en blindgate og har ikke tenkt å drive undersøkelsen videre. Men det forekommer meg at en slik brevveksling har almen interesse for å vise kulissene bak en ganske liten pressemelding. Det er mulig at man ikke skal klandre noen for det. Men det kan være nyttig å huske når man leser en avis, især når et protestantisk blad behandler et stoff som står det så fjernt som den katolske kirkes liv og problemer.

A. Raulin, O.P.

19,30 i St. Josephs kapell. Vi vil rette en inntrengende appell til alle som en gang er opptatt i kongregasjonen om å delta i retretten, og også bli med på festen. Det ville være særlig stor glede om ikke et eneste medlem ble å savne i år! Til retretten, som holdes av dominikanerpater Thorn, innbys for øvrig alle damer i menighetene; uten tvil vil enhver ha utbytte av å være med.

Til slutt vil styret benytte denne anledningen til å rette en varm bønn til alle våre damer:

Besøk kongregasjonens møter en gang, kanskje De nettopp der vil finne noe av verdi for Dem, og kongregasjonen vil sikkert få glede og nytte av enhver tilvekst. I forhold til antall kvinnelige medlemmer i menighetene, er vi altfor få. Og ett har verdi for oss alle: Over den hele verden ber alle medlemmer for sine syke og for sine avdøde søstre, og vi vil sikkert en gang være gla for hver bønn som kommer oss til hjelp, når kanskje ikke mange lenger husker oss. Ragnhild Nylund.

Juleheftet „Kimer i klokker”

Årets «Kimer I Klokker» tør vel sies å rangere blant de aller beste i de 29 hefter som hittil foreligger. Utstyrmessig mener vi det er det absolutt vakreste: Nydelig omslag med reproduksjon i 4 farger av Filippo Lippis «Madonna med engler, St. Bartolomeus, St. Mikael og en karmelitt». Originalen står i Kollegiatmuseet i Empoli, og er glimrende reproduisert med klisjéen fra A/S Cliché og i Thronsen & Co.s trykk. Av hensyn til omslaget er artiklene og illustrasjonene denne gang holdt i en avstemt brunfarge, noe som for øvrig skaper mer realisme over reproduksjonene enn den tidligere blåfargen. Nytt er også arrangementet av frontispiset, idet innholdsfortegnelsen er hentet over fra tidligere s. 2, slik at en side er vunnet inn til fordel for stoffet.

Heftet åpner med en av Ragnhild Foss' landsmålgjendiktninger fra latin, «Kristus kjem i stråleflaum» — konsentrert og poesimettet som vanlig. Biskop Mangers gir oss en aktuell *julebetragtning*, og Lucille Mariani's «Den napolitanske krybbe» gir fengslende og nytt stoff om julekrybbens idé og utvikling. Pastor Alf Høeghs «Prah — terskelen mellom øst og vest» er av virkelig litterær klasse, og like etter følger en reisebeskrivelse av legen og forfatteren Borghild Krane som gir leseren et uutslettelig inntrykk; besøket hos «St. Bernadette i Nevers». «Gamle kirker i Telemark» heter Erik Gustavsens kyndige beretning om hva som finnes og fantes innen de kirkearkitektonisk så høytstående Telemarksbygder. *Julefortellingen* som ikke bør mangle i et slikt hefte, er omtenkstomt og dog så lodig laget av Finn Halvorsen. Martha Østensvig slutter den godt varierte artikkelrekken også med reisebeskrivelse, og hun har valgt å ta oss med til «Møte med Nord-Norge — midnattsolens og de skjønne fargers vidunderlige land». Kjært er det også å se Sigrid Undsets navn under det sannhetsspiddende fragmentet «Herodes» — kort, men seersken verdig.

Som et hele betraktet er årets «Kimer I Klokker» et viktig og lekkert julehefte, en sværveker blant sådanne. Det eneste som vel kan beklages er at redaksjonen igjen har hatt å stri med til dels altfor lange artikler, slik at mulighetene for ledighet i oppsetningen og til å skaffe leseren «pauser», er blitt følbart forringet.

Prisen kr. 2,50 er den rene veldedighet.

Alvorlige og aktuelle samvittighetsprospørsmål

Noen randbemerkinger til en interessant bok

Matthias Laros: «Seid klug wie die Schlangen und einfältig wie die Tauben.» 100 s. Josef Knechts Verlag.

I sin tale til de utvalgte tolv preget Jesus evige sannheter om den kristnes liv og holdning. Han oppmuntret sine apostler til godhet og medfølelse med dem som har det vondt. Men han foreholdt dem også at vanskeligheter og forfølgelser ventet dem og at deres liv ville bli fullt av prøvelser og av motgang. De ble sendt ut «som får blant ulver», men de behøvde likevel ikke å engstes. Deres sjel kunne ikke slås i hjel, og reddet de den, reddet de også et evig liv. Den evige lykke ville de imidlertid bare kunne vinne gjennom fasthet og styrke. Og blant de menneskelige ulver måtte de derfor være «kloke som ormer og enfoldige som duer». Den sanne kristne må i seg forene slangens klokskap og duens enfold. Han må som slangen vite, i alle situasjoner, å redde hodet. Litt av huden kan forfølgerne så gjerne få, den vokser likevel ut igjen. Samtidig må han imidlertid ligne duen, som ikke skader eller dreper noen.

Dette Kristus-ord (Mt. 10, 16), er utgangspunktet for en interessant avhandling som den tyske moralteolog dr. Matthias Laros skrev i Hitlers Tyskland, til hjelp for alle dem som følte det som sin plikt å motarbeide regimet og dest myndigheter.

Dr. Laros understreker at den kristne må vinne fram til en indre enhet. Han må vokte seg for å bli spaltet eller ensidig, han må hverken bare være «slange» eller bare «due». I begge disse dyders polære spenning må han utvikle og befrukte sitt indre liv. Den kristnes storhet godtgjøres ikke derved — som Pascal har uttrykt det — at vi berører ett ytterpunkt, men vel ved at vi samtidig tangerer begge og inntar mellomrommet.

Ut fra Kristusordet om slangens klokskap og duens enfold forenet i den kristnes sjel, drøfter dr. Laros vanskelige og betydningsfulle samvittighetsprospørsmål. Han vil i sin bok ta stilling til disse to problemer som opptar så mange moderne mennesker:

1. Tillater Jesu ord om slangens klokskap at man under visse omstendigheter også «stikker» og ved et bitt uskadeliggjør motstanderen, ja, i ytterste fall dreper ham.
2. Forlanger eller tillater denne klokskap at man sier den hele og fulle sannhet på uberettigede spørsmål fra en motstander, som trår rett og rettferdighet under føtter?

Dr Laros refererer først de forskjellige løsninger som i tidens løp er stilt opp. Han gir deretter en interessant utredning av problemet om «aktiv motstand» mot en statsmakt som misbruker sin makt og myndighet. Han tar så opp læren om «mord og tyranner». — Den mest utførlige behandling gir han imidlertid av «sannhetsproblemet». Vi blir her gjort kjent med kirkefedrenes — især Augustins — lære om dette spørsmål. Likeledes gjengir forfatteren Thomas' lære om sannhetsproblemet, og i dette kapittel blir det også klart hvor avgjort den katolske teologi forkaster enhver lære om nødløgnens berettigelse. Forfatteren tar så opp spørsmålet om «mentalrestriksjon» og påviser hvor utilstrekkelig og likefrem farlig denne lære egentlig kan være. I tider, da den offentlige orden og sikkerhet er truet, står man overfor alternativet enten å si en objektiv usannhet og føre angriperen bak

lyset eller å la denne tre ens fundamentale rettigheter under føtter og dermed fremme en åpenbar urett. «En sikker kjensle sier oss at bare en usunn formalisme eller rigorisme kan gjøre avgjørelsen tvilsom». Forfatteren understreker at han her står på sikker grunn. Allerede Hieronymus har uttalt at «den fortjener ikke å høre sannheten, som spør i en bedragerisk hensikt, men han må fanges i sin egen snare». Det fordrer slangens klokskap. — Forfatteren tar også opp spørsmålet om «den doløse ed» som Alfonsus skal ha anbefalt i visse tilfelle. Denne lære blir her satt inn i sin rette historiske sammenheng og blir vurdert ut fra datidens prosessrett.

Dr. Laros drøfter meget inngående begrepet «løgn» som han mener inneholder følgende nødvendige momenter: a) motsetning mellom tanke og tale (løgnens materialobjekt), b) hensikten å føre vill (løgnens formalobjekt), c) en krenkelse av nestens rett til sannhet og oppriktighet. Dette siste moment gjør det, etter dr. Laros, berettiget at man under visse omstendigheter — men vel å merke bare i markante unntagelsestilfelle — fullt bevisst sier noe annet enn det man egentlig skulle si. En slik rett har man, mener dr. Laros, når «spørgeren krenker tro og tillit blant menneskene», når denne har trådt ut av rettens og rettferdighetens sfære. «Kort og godt, brutal makt og rettsløs terror kan bare møtes med klokskapen til slangen som i nødsfall hugger.» — Dr. Laros fremhever sterkt at denne rett bare kan brukes i sjeldne unntagelsestilfelle. Presumpsjonen er for at nesten har krav på at vi holder oss sannheten etterrettelig.

Moralteologen dr. Laros reiser i et sluttkapittel spørsmålet: «Ville Kristus ha handlet slik?» (sagt noe annet enn «den hele og fulle sannhet»?). Dette spørsmål blir naturligvis besvart med et avgjort nei. Guds Sønn kunne mestre den vanskeligste situasjon. Med sin suverene og absolutte viten ville han kunne avverge den dristigste og farligste angriper.

Avhandlingen til dr. Laros bærer preg av at den er blitt til i en situasjon som har reist pinlige samvittighetsprospørsmål. Boken er meget praktisk og er høyst aktuell. En del av dens løsninger får stå for det de virkelig er: forfatterens egne synspunkter. Boken må imidlertid fullt ut anerkjennes som et positiv diskusjonsinnlegg i en debatt om vanskelige og dog såre praktiske problemer. — Boken er holdt i en enkel og ukunstlet språkføring, og den kan anbefales for leg som for lærd.

Helge Røstad.

FREMDELES VEGETARIANERE

Pave Urban V ønsket å lempe litt på de bestemmelser som påla Chartheuser-munkene å avholde seg fra å spise kjøtt, men munkene selv ønsket å holde på sine gamle regler. En deputasjon ble derfor sendt til Paven.

Av de 27 delegerte som ble valgt ut, var den yngste 88 og den eldste 95 år. Da Paven fikk se denne deputasjon, sa han ikke et ord. Han bare så på deltagerne og lot dem gå.

Chartheuser-munkene er vegetarianere den dag i dag.

FRA VIKARIATET

Til å ta seg av sjelesorgen for utenlandske flyktninger som er uten kontakt med kirke og menighet, er midlertidig utnevnt pastor H. Kielland Bergwitz.

EN BOK FOR ALLE OG ENHVER

Thomas Merton: «Stilhedens Forjættelse». Arne Frost-Hansens Forlag, Kbh. 228 s.

«En bog som denne hører til dem der næsten skriver sig af sig selv i et kloster. Måske det er en av grundene til at relativt så få af den slags bøger bliver skrevet. Der findes al for megen lidenskab og al for megen vold i verden til at menneskene skulle føle trang til at tænke ret meget over det indre liv og dets mening. Men da det indre liv og kontempletionens bøn er det som vi mest trenger til — jeg taler kun om den kontempletion som udspringer af kjærlighet til Gud — så skulle betraktninger som disse her i bogen være noget som vi alle, ikke blot munke og nonner, følte en dyb længsel efter i vor tid.» skriver forfatteren bl. a. i sitt forord.

Vår tid begynner virkelig å føle en lengsel etter betraktning og kontempletasjon. Alt for meget har man levet på tingenes overflate og latt seg oppsluke av det hektiske og urolige jag omkring seg. Man har ignorert det viktigste av alt, GUD. Ja, vi har *glenet* Gud, vår Far, han som har gitt oss og alt omkring oss eksistens, og vi har *glenet* hans *uendelige kjærlighet til oss*. Dette har vært skjebnesvangert. Vi ser resultatene omkring oss i denne *vår* verden slik som *vi* har gjort den.

En god del religiøs litteratur er jo blitt skrevet av ikke-katolske teologer og forfattere bl. a. her i vårt land. Men siden denne litteratur særlig har behandlet *mennesket* med dets synd og elendighet og ondskap, omvendelse og ikke minst vitnemål og dessverre også meget ofte annerledes troendes påståtte umoral og gemenhet, så har disse skribenter naturlig nok ikke klart å nå utover sine troendes eller tilhengeres rekke. Og folk flest kan neppe sies å ha fått mersmak for denne art religiøs litteratur.

I de senere år merkes en gjennomgripende endring. Både litterære religiøse romaner som alminnelig oppbyggelses- og andaktsbøker viser noe befriende og livgivende nytt! Det er Guds ufattelige nåde og kjærlighet som lyser oss i møte når vi leser disse for vårt land nye forfattere. Det er *katolske* forfattere, legmenn og geistlige som gir oss her oppe i Norden dette nye, eller fornyende, i vår religiøse litteratur.

Her har vi en andaktsbok som er skrevet av en moderne amerikaner, Thomas Merton, som ble lei av og ferdig med det overfladiske, materialistiske og egocentriske livet som han hadde levet. Han ble en troende kristen, sluttet seg til Den katolske kirke og gikk i kloster. Nå er han cistersienser munk som mange andre av hans landsmenn er blitt i de senere år. Han er allerede kjent i det store utland for sin første bok: *Elected Silence*.

Som vi alt har hørt, sier Thomas Merton selv i sitt forord at denne boken hører til dem som nesten skriver seg av seg selv i et kloster. Her har da folk høve til å se og erfare hva katolske munker mediterer over bak murene. Bare av den grunn burde alle kaste seg over den. Det er en aldeles skjønn verden en skuer inn i ved lesningen av denne boken, nemlig Guds altomfavnende kjærlighet som virker overalt bare for å dra oss til seg, og hans uendelige nåde som han virkelig lengter etter å fylle oss med, så vi kan bli hans barn og en helt *ny* skapning. Det viser seg da også at denne lille boken allerede forlengst har funnet en stor lesekrete ute. Denne andaktsboken ved siden av en annen munks bok, *Kristi Efterfølgelse*, er f. eks. de to

bøkene som blir mest lest og yndet av deltagerne i Caux.

I motsetning til Kristi Efterfølgelse er *Stilhedens Forjættelse*, eller som den heter på engelsk, *Seeds of Contemplation*, skrevet særlig for alle dem som *ikke* er gått i kloster. Forfatteren sier at hvilken som helst munk kunne ha skrevet denne boken, for den gir bare uttrykk for tanker og ideer som er fremherskende hos enhver kontempletiv, og gjør ikke krav på å være et kunstverk. Han ber bare om at man skal lese *hele* boken for man dømmer noen av hans uttalelsler eller kapitler for hardt.

Hermed være denne boken anbefalt alle, katolikker som protestanter. Allerede første kapitel vil vise dem som ikke er kjent med eller fortrolig med katolsk teologi hvorledes Guds kjærlighet tross alt ånder i verden omkring oss, og bare venter på at vi skal åpne oss for Gud og la oss fylle av ham så det i sannhet blir en ny fødsel for oss alle og en *ny* verden.

Lars Paul Messel.

Sigrid Boe 80 år

Det lyder kanskje noe arkaisk, men her faller det så naturlig: Frøken Sigrid Boe *passerer* 22. november 80 år! Det lyser nemlig alltid ut av frøken Boe at hun på langt nær har sagt sitt siste ord. Hun tar årene imot som de kommer, godter seg over dem så herlig uanfektet at selv en ungdom kan bli forlegen. Hun er et levende bevis for at begrepet ung ikke bare har med alder å gjøre, men er en egenskap. Ung var hun da hun i Frankrike sluttet seg til Moderkirken, og hun har vottet om den gave hun her fant med ubrytelig troskap og ansvarsfølelse og i sannhet ikke sviktet følelsen av særlig forpliktelse. Sikkert har hun også ofte bedt den vakre bonnen om å «kunne bli en søyle i Guds tempel som bærer eller støtter noe for deg — det samme hva det er».

Det er særlig innen menigheten i Arendal at frøken Boe er blitt en søyle. Sterkt støttet hun opp om dens grunnleggelse, og mange gode løft har hun vært med på å bære fram i de over forti år som er gått siden. Og pendlende mellom hjembyen og hovedstaden — ennå selv førende sin bil! — har hun praktisk talt sluttet opp om alle tiltak som appellerte til støtte — alltid positiv! Sin livsaftens store ønske mener vi å kjenne uten å spørre oss for: Å se en ny kirke reist i Arendal. Og det er intet som tyder på at hun ikke skal oppleve å se det realisert.

Vi takker på manges vegne den ærverdige jublant for alt hun har ydet av sitt lyse overskudd, og gleder oss til fortsatt samarbeide og samvær i årene som kommer. Adhuc, ad multos annos!

MUSIKKAFTE

I ST. DOMINIKUS KIRKE, OSLO

tirsdag 25. november 1952 kl. 20.00.

Pastor Leif Kayser, København, orgel
Sangerinnen Solveig Sandvold
Fiolinistinnene Sigrid Due-Tønnesen og
Thya Kildal

Pater Thoralf Norheim, orgel
St. Dominikus' kirkekor under ledelse
av pater A. J. Lutz

Entré kr. 2. Dørene åpnes kl. 19,30.

UTLANDET:

VATIKANET

Nye kardinaler ventes utnevnt til jul.

På vel underrettet hold i Vatikanet regner man med at Den hellige far vil gi melding om de så lenge imøtesette kardinalutnevnelser i desember. Forrige gang nye kardinaler ble utnevnt kom meddelelsen herom i desember 1945 og utnevnelsen fant sted i begynnelsen av januar 1946.

I Vatikanet er man videre av den oppfatning at en supplerings av Det hellige kollegium ikke kan utskytes lenger. For å komme opp til det medlemstall som ble fastsatt av pave Sixtus V, må det i dag utnevnes 24 nye kardinaler. Av de nåværende kardinaler er 16 italienere, mens 30 tilhører 21 andre nasjoner.

Tidsskrift for moderne latin.

Om ikke lenge vil det bli utgitt et nytt tidsskrift i Vatikanet. Det dreier seg om en publikasjon som vil utkomme med 4 nummer i året med titelen *Latinitas*, og som utelukkende vil beskjeftige seg med moderne bruk av det latinske språk. Redaksjonen er sammensatt av de mest erfarne latinister innenfor Kurien.

Myten om Vatikanets rikdommer søkes gjenopplivet.

Et italiensk billedblad offentliggjorde nylig en artikkel hvor det ble påstått at Vatikanet disponerer over en gullreserve til en verdi av 11.5 milliarder dollar. Artikkelen er blitt sitert i en rekke andre blader, selvsagt også i amerikanske.

Osservatore Romano avviser kategorisk disse påstander og betegner dem som latterlige. I følge Den internasjonale bank i Basel utgjør de private gullreserver i hele verden for året 1952—51 10 til 11 milliarder dollar. Storparten av dette gull finnes i Asia. Gull i privat besittelse i Europa anslåes til 4 milliarder dollar, hvorav halvparten menes å finnes i Frankrike. Av de resterende to milliarder menes den ene milliard å være i hendene på banker og statskasser, men den gjenværende skal være på private hender. Dette viser jo hvor tåpelig påstanden i det italienske billedblad er. Ikke desto mindre gjør vi klokt i å regne med at den vil finne veien kanskje også til norsk presse.

Helgenkåringen av Pave Pius X.

Acta Apostolicæ Sedis kunngjør at Pave Pius XII har undertegnet det dekret som åpner kanonisasjonsprosessen for pave Pius X. I Rom regner en med at helgenkåringen vil finne sted i løpet av neste år.

BELGIA

Biskopen av Liège nedlegger forbud mot å overvære oppførelsen av Sartre-skuespill.

Biskopen av Liège, mgr. *J. Kerlshofs*, har forbudt de troende i sitt bispedømme å overvære oppførelsen av Sartre's skuespill *Djevelen og Den gode gud*. I et dekret beklager biskopen at et slikt skuespill overhodet er antatt til oppførelse, da det må oppfattes som en djevelsk hån mot Gud og den kristne tro.

BULGARIA

De dødsdømte etter alt å dømme henrettet.

Ubekreftede meldinger fra Bulgaria sier at biskop *Bossilkoff* og de tre andre geistlige som nylig ble dømt til døden etter vanlig «folkedemokratisk» prosess, ble henrettet allerede den 5. oktober kl. 12,30.

CHINA

Utvisingene av prester og ordensfolk fortsetter.

Det pavelige nyhetsbyrå *Fides* melder at 72 prester, 12

ordenssøstre og 3 legbrødre ble utvist av det kommunistiske China i september måned. Den 7. oktober var det ennå i alt 840 katolske misjonærer i China. For tre år siden var tallet 5 000.

ENGLAND

Englands katolikker krever rettferdighet i skolespørsmål.

Biskopen av Leeds, mgr. *Heenan*, kom på et møte i Sheffield nylig med en uttalelse i skolespørsmålet. Biskopen erklærte at man ikke kan tvinge katolske foreldre til å betro deres barn til lærerkrefter som ikke gir noen garanti for at den oppvoksende generasjon får en kristen oppdragelse. «Vi krever ingen privilegier,» uttalte biskopen, «vi ønsker bare rettferdighet».

De engelske katolikker har som tidligere omtalt i «St. Olav» reist krav om en revisjon av *Education Act* av 1944 som ikke regner med at det skal ytes tilskudd til de katolske skoler, til tross for at de engelske katolikker som skattebetalere må bidra til underhold av Statens skoler.

Den hellige stols representasjon ved kroningen.

Den hellige stols representasjon ved den forestående kroningshøytidelighet i Storbritannia drøftes for tiden i den engelske katolske presse. «Catholic Times» peker på det meningsløse i at Storbritannia ikke i motsetning til 34 andre stater har diplomatiske forbindelser med Den hellige stol til tross for at en britisk gesandt oppholder seg i Vatikanet.

EGYPT

De kristne regner med støtte av general Naguib.

Egypt's 3 millioner kristne mener å ha grunn til å regne med full rettsbeskyttelse under general *Naguib's* styre. Generalen betraktes som beskytter av de kristne minoriteter. Noen nærer mistanke til de elementer som står bak generalen.

På et fellesmøte av de kristne hvor alle konfesjoner var representert, vedtok man en felles protest mot et forslag om at de kristne domstoler i landet skulle sekulariseres. Det nye styre har ennå ikke tatt standpunkt til dette forslag.

Lederne av de kristne konfesjoner krever likestilling med mohammedanerne og støttes i dette krav av Egypt's sosialister som går inn for hel og full religionsfrihet. Den sterkeste motstander av dette krav er den mohammedanske liga som har ialfall en representant i den nye regjering. Man tror at general Naguib vil velge en mellomvei, da han selv flere ganger har tilbakevist beskyldninger for å være antikristelig innstillet.

FRANKRIKE

Biskopen av Lille advarer mot deltagelse i «Folkenes Fredskongress».

Biskopen av Lille, kardinal *Lienart*, advarer i et hyrdebrev mot deltagelse i den forestående «Folkenes Fredskongress» i Wien. Kardinalen fremholder at det dreier seg om en kamuflert politisk foranstaltning, satt i scene av kommunistene.

HOLLAND

Ingen katolikk kan være medlem av de sosialistiske fagforeninger.

Organet til Den hollandske katolske arbeiderbevegelse erklærer i sitt siste nummer at den sosialistiske fagbevegelse (NVV) ennå ikke fyller de betingelser som kunne gjøre det mulig for Hollands episkopat å tilbakekalle forbudet for katolikker å være medlemmer av denne fagbevegelse. For kort tid siden hadde formannen i NVV betegnet biskopenes forbud som *ubegrunnet og en skrikende urett*.

Organet til Den hollandske katolske arbeiderbevegelse minner derfor om at biskopenes forbud fram for alt skyldes

de antikristelige, marxistiske prinsipper og de rent materialistiske mål som den sosialistiske fagbevegelse går inn for. Episkopatet har etter 1945 selvsagt vært oppmerksom på at den sosialistiske fagbevegelse har forsøkt å ta avstand fra de prinsipper som episkopatet så sterkt har fordømt; men en tilbakekallelse av forbudet kan først komme på tale når den sosialistiske fagbevegelses handlinger ikke strider mot de kristne prinsipper. Ord, betydninger og propagandataler teller ikke i denne forbindelse, utelukkende den sosialistiske fagbevegelses faktiske holdning.

INDIA

Propagandaen for fødselskontroll finner gjenklang i India.

I november finner det sted en kongress for fødselskontroll i Bombay. Propagandaen for fødselskontroll har funnet til dels sterk gjenklang i forskjellige lag hos indierne som i dette middel ser den eneste redning mot den angivelige overbefolkning. (I St. Olav nr. 29/30 brakte vi i artikkelen «Overbefolkning og barnebegrensning» en uttalelse av selveste Nehru som slo fast at problemet for India ikke er et spørsmål om overbefolkning men om for liten produksjon.)

Kongressen vil bli ledet av en 70 år gammel amerikansk dame ved navn Margaret Sanger som i propagandaen for fødselskontroll har funnet sitt livsinnhold. Den indiske visepresident Randa Krishnan som i likhet med Nehru må formodes å gå inn for fødselskontroll fordi han tror det er «progressivt», vil åpne kongressen. Blant initiativtakerne til kongressen er også professor Albert Einstein.

På katolsk hold i India føres kampen mot fødselskontroll med stor energi. Et omfattende verk om dette spørsmål er nettopp utgitt av den katolske pedagog C. A. Sladhana hvor løsningen av befolkningsspørsmålet klart og overbevisende legges fram: en intensifisering av det indiske jordbruk hvis avkastning i første omgang kan tredobles. Erkebiskopen av Madras, mgr. Mathias, har skrevet bokens forord.

Feiringen av 400 års dagen for St. Fransiscus Xaverus' død.

Forberedelsene til feiringen av 400-års dagen for den hellige Fransiskus Xaverus' død er nå snart tilendebrakt. Feiringen tar til i Goa den 3. desember og vil vare en måned. Det var i Goa den hellige Fransiskus Xaverus gikk i land, og hvor han tok til med sitt misjonsarbeide i Østen som strakte seg over et tidsrom av ti år. I Goa hadde han sitt hovedkvarter. Biskopen av Goa's virkeområde strakte seg fra Øst-Afrika til China og Japan. Under feiringen vil helgenens relikvier bli vist fram for siste gang. Helgenen døde i San Shan i China den 3. desember 1552; hans avsejlede legeme ble brakt til Malakka i mars måned året etter for å bli overført til Goa.

ITALIA

Amerikanske sekters virksomhet.

Ved hjelp av penger søker representanter for amerikanske sekter som er på ferde i Rom, å få nødlidende mennesker til å si seg løs fra Kirken. De utbetaler beløp på opptil 20 000 lire som «familiebidrag» til dem som slutter seg til sektene.

Den katolske presse har i den siste tid gjort oppmerksom på denne uevangeliske form for virksomhet og inntrengende henstillet til Den italienske regjering å gripe inn.

JAPAN

Kirken i brennpunktet for oppmerksomheten.

Osservatore Romano har offentliggjort en kronikk fra Japan som tydelig viser at katolisismen i det nye Japan tiltrekker seg stadig større oppmerksomhet. En rekke trekk fra samfunnslivet synes å tyde på det. Således sørget direktøren for et ungdomsfengsel for at det ble holdt flere religiøse foredrag av en protestant, en buddhist, en shintoist og en katolsk geistlig. Etter at disse hadde holdt sine foredrag, lot direktøren forespørre hos sine delinkventer, om de hadde interesse for slike foredrag, og hvem de i så fall ville foretrekke. Av de 120 svar som innkam, fremgikk det at alle ønsket den katolske geistlige. På denne måte er det blitt mulig for den kjente belgiske misjonær i Japan, pater P. Spae, C.I.C.M., å holde foredrag for disse unge forbrytere en gang i uken.

At oppmerksomheten er rettet mot Den katolske kirke er også kommet til uttrykk i filatelien. Det japanske postvesen

har utgitt en serie meget vakre frimerker som gjengir minnesmerker og landskaper. Et av disse frimerker, for øvrig det som er mest brukt, gjengir sognekirken på martyrhøyden ved Nagasaki hvor i forrige århundre de første katolske misjonærer ble møtt av de «gammelkristne» — de som hadde trosset og overlevet alle forfølgelser — med utropet: «Fedre — vi har det samme hjerte som dere . . .» Dette lille frimerke som gjengir den lille gotiske kirke med et tydelig synlig kors, minner millioner av japanere hver dag om den katolske religion.

En av martyrene fra Nagasaki er også hovedskikkelsen i en antikt drama, et japansk s.k. Kakubi-skuespill, som er blitt oppført i det keiserlige teater i Tokio med stor fremgang. Dramaet skildrer en katolsk malers kjærlighet til en rik kjøpmanns datter som konverterer, og som også dør som martyr. Et bilde av Jesus og Maria spiller en viktig rolle i denne tragedie som med hensyn til musikk, dekors, ballett og kostymer ble gitt med klassisk prakt.

På den store kunstutstilling som hvert år holdes i det største varehus i Tokios sentrum, finnes i år en stor avdeling med religiøse kunstverker av katolske kunstnere.

I Hiroshima er det under beskyttelse av kongemoren Elisabeth av Belgia grunnlagt et akademi for kunst og musikk. Undervisningen ledes av den kjente flamske jesuittpater Goosens, og akademiet har i dag 400 elever mellom 15 og 25 år. Plassmangel er den eneste grunn til at tallet ikke er meget høyere. Akademiet er offisielt anerkjent av den japanske regjering under navnet Tanke Daigaku. Den 31. mai. foranstaltet musikkavdelingen en konsert som ble sendt ut av Den japanske kringkasting til hele landet. Programmet omfattet også en messe av Schubert.

En betydelig kulturell-religiøs manifestasjon ble også den storslagne filmen «Klokkene fra Nagasaki» som skildrer livet til den berømte professor Jakasha Nagai, en meget from katolik som falt som offer for atombomben over Nagasaki. Den store fremgang denne film har hatt, har ført til at produsentene nå er i ferd med å spille inn en ny religiøs film. Den skal behandle livet og martyrdøden til den katolske heltinne Gratia Hosokawa. En av produsentene oppholder seg for tiden i Rom for å studere denne martyrhistorie.

Det er kjent at det til minne om det fryktelige jordskjelv som rammet Tokio i 1923 og som kostet 30000 mennesker livet, ble reist et shintoistisk tempel. Til minne om de 200 000 ofre for atombomben over Hiroshima reises det i dag et katolsk monument, nemlig en kirke, viet til Marias optagelse i himmelen. Denne katolske kirke vil bety en fredens helligdom for hele det japanske folk — også dette et interessant tidens tegn.

JUGOSLAVIA

En stor feil at ikke alle katolske prester ble massakrert i 1945!

Den jugoslaviske statsminister, Vicko Krstulovic, erklærte nylig i en tale til havnearbeiderne i Split, at det var en feil at ikke alle katolske prester ble massakrert i 1945!

I forbindelse med denne meldingen gjør vi oppmerksom på at Jugoslavia er medlem av UNESCO og at ingen har tenkt å nedlegge protest mot dette medlemskap.

Blir erkebiskop Stepinac igjen arrestert?

Il Quotidiano som er organ for Den katolske aksjon i Italia, melder at de kommunistiske myndigheter i Jugoslavia er kommet med en advarsel som går ut på at erkebiskop Stepinac bare er løslatt på prøve og at han av den grunn vil kunne arresteres igjen for å fortsette soningen av den straff han ble «idømt».

Som kjent ble erkebiskopen i 1946 dømt til 16 års tvangsarbeide på et oppdiktet anklagemateriale. I fjor ble han løslatt og forvist til sin fødeby Kracic. Uttalelsen er fremsatt overfor erkebiskopens generalvikar, biskop Salis-Securis i Zagreb under en husundersøkelse i det erkebiskopelige palass i Zagreb.

KENYA

Tilhengere av Mau-Mau ekskommunisert.

Den apostoliske vikar i Zanzibar, mgr. John McCarthy som hører til de irske redemptoristers orden, som har sitt hovedsete i Nairobi og hvis vikariat omfatter en stor del av Kikuyu-området hvor Mau-Mau-organisasjonen har sitt tyngdepunkt, erklærer i et hyrdebrev at alle katolikker som slutter seg til Mau-Mau, selv om det skjer under trusler og press,

er ekskommunisert. Misjonærene i vikariatet organiserer som best det som må gjøres når den offentlige botgjoring er fullbyrdet for krenkelsen av Det Allerhelligste, en krenkelse Mau-Mau er ansvarlig for. Den apostoliske vikar sier i hyrdebrevet til Mau-Mau har satt seg som mål å utrydde all religion og fremholder videre: «Denne fase i utviklingen til dette fredløse samfunn er i vår oppfatning det største onde, fordi den angriper og søker å ødelegge Kristi religion. Av denne grunn fordømmes det av Kirken og den som slutter seg til dette samfunn er hjemfaldt til ekskommunikasjon. Det er ikke nødvendig, mine kjære brødre, å fortelle dere at folks, stammers og nasjoners eiendom er gitt av Gud . . .

Glem ikke dåpsløftet som gjorde dere til Guds barn og til arvinger til Hans Kongedømme, glem heller ikke ferminngens sakrament som dere har mottatt og som gjorde dere til Kristi soldater; vi appellerer til alle kristne, men særlig til de kristne i Nairobi å stå fast i troen og være trofast mot de løfter dere høytidelig har avlagt og av all kraft å be- kjempe Mau-Mau-samfunnets onde hensikter.»

MALTA

Øya har det høyeste fødselstall i Europa.

Verdens Sunnhetsorganisasjon har offentliggjort en statistikk som viser at Malta med 30,1 fødsler på 1 000 innbyggere oppviser det høyeste fødselstall i Europa. Det laveste tall har Trieste, nemlig 10,5. Befolkningen er katolsk.

ROMANIA

Frafalne geistlige plaseres i bispeembetene.

Kommuniststyret i Romania har nå gått over til å plasere ekskommuniserte prester i de bispestoler som er blitt ledige etterat alle de rettmessige biskoper er myrdet, fengslet eller deportert til Sovjet-Russland. En ekskommunisert pater, *Horn-Despina*, skal være tilsatt som administrator av erkebispedømmet Bucuresti. Og til «kapitularvikar» i det samme bispedømme skal være tilsatt en *Trajanus Jovanelli*. Hensikten med dette er å forsøke å stable en «selvstendig katolsk kirke» på benene. De rumenske katolikker har imidlertid gjennomskuet manøveren. Et illustrerende eksempel på den modige holdning de inntar er beretningen om en ung kvinne som, da hun ved kommunionbenken gjenkjente *Horn-Despina*, høyt og tydelig slynget ut mot ham: «Forræder!»

SVEITS

Protest mot forfølgelsene i Bulgaria.

Mindszenty-bevegelsen i Sveits har i en skrivelse til Bulgarias sendemann i Bern på det kraftigste protestert mot kirkeforfølgelsen i Bulgaria og krever løslatelse av biskop *Bossilkoff* og de tre prester som ble dømt til døden sammen med ham.

TSJEKKOSLOVAKIA

Sovjetrusserne krever og får verdifulle kirkeskatter.

Den sovjet-russiske regjering har av kommuniststyret i Praha forlangt utlevert uerstattelige kirkeskatter som er oppbevart i benediktinerklostret Sazava som ligger i nærheten av Praha. Skattene omfatter uerstattelige historiske dokumenter, religiøse kunstgjenstander osv. som skriver seg fra den byzantiske misjonsvirksomhet i Bøhmen. Skattene skal overføres til Det gammelslaviske museum i Sovjet-Unionen. «Kontoret for kirkelige anliggender» i Praha har forordnet at verdiene skal utleveres.

TYSKLAND

Kardinal Frings ber for krigsfangene.

Erkebiskopen av Köln, kardinal *Frings*, har rettet en appell til de tidligere fiender om å løslate og frigi de tyske krigs- og straffanger som ennå holdes tilbake. «I dag, to måneder før julefesten retter vi en inderlig bønn til våre tidligere fienders regjeringer på tross av alle juridiske og psykologiske vanskeligheter å benåde de fanger som ikke har gjort seg skyldig i forbrytelser mot de gjeldende straffelover,» heter det i kardinalens appell.

Den tidligere tyske rikskansler Heinrich Brüning tilbake i hjemlandet.

Den tidligere tyske rikskansler *Heinrich Brüning* som i Weimarrepublikkens siste fase var leder for Det katolske sentrumparti, er kommet til Vest-Tyskland fra De forente stater. Tirsdag den 4. november holdt han sin første forelesning ved universitetet i Köln.

DE som enda ikke har ordnet med sin kontingent, bes vennligst meddele om de fortsatt ønsker bladet tilsendt, da det ellers dessverre må stoppes.

M. Gallus

Etabl. 1847

OSLO

Leverer alt til leger, sykehus & laboratorier

Etabl. 1885

G. A. LARSEN

Nordal Bruns gate 7, Oslo

Alle sorter glass til bygningsbruk

Glass-sliperi - Speilfabrikk

Verksted for glassmalerier

Gamle speil omfolieres og blir som nye — hentes og bringes
Frisk luft fåes best ved anbringelse av glassventiler i vinduene

Gullmedalje Barcelona 1929

Telefon 42 62 19 - 42 57 09 - Telegramadr.: «GLASSMESTER»

OSLO

Forsikringselskapet

„**UNION**“ A/S

— Stiftet 1871 —

All slags skadeforsikring

Tollbugt. 30, Oslo
Telefon nr. 41 63 08 - 41 18 39

VI LEVERER:

Frigidaire
REG. VAREMERKE

KJØLESKAP OG KJØLEANLEGG

Innhent tilbud

LEHMKUHL

N. VOLLGATE 3, OSLO

Melitta

KAFFETRAKTER

gir bedre og drøyere kaffe
Riktig formaling sparer kaffe

Føres i ledende kaffe- og
kjøkkenutstyrforretninger

MICHAEL BERG

Autorisert installatør

Theresegt. 26, Oslo
Telefon 60 24 05

HAMAR

Kolonial fra 1876

G. JENSEN

INNEH.: JØRGEN S. JENSEN
Selvbetjening fra 1952

ARNT JENSEN A/S
Rørleggere

Hamar

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

Martin Olsen
O. r. sakfører

Stortingsgt. 4, OSLO
Telefon 4167 39

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

HERMAN H. RITTERS

ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo

Tlf. 42 34 66

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerep. — Ettersyn

Benytt

BOY'S BOKHANDEL

Eftf.

(H. Hesselberg Berntzen)

Ullevålsvn. 1. Oslo - Telefon 33 22 29

Tunghørte

De hører igjen takket være OTICON HØREAPPARAT. Vi installerer
høreanlegg i kirker. 33 års praksis. Forlang katalog.

AMERICAN NORWEGIAN OTICON. A. BRUCE

Fridtjof Nansens plass 6 (like bak Rådhuset), Oslo. Telf. 42 33 32

FREDRIKSTAD

Engeset & Larsen
MANUFAKTUR EN GROS — EN DETALJ
FREDRIKSTAD

HELENE ANDRESEN

Kjøtt- og pølsevarer

Fredrikstad

Tlf. 2031

FREDRIKSTAD BLIK- &

METALVAREFABRIK

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje
og metallvarer av enhver slags -
Jernfat i alle størrelser og for et-
hvert øyemed - Isenkramartikler -
Elektrisk og Autogensveisning -
Stanseartikler

G. HALVORSEN

Fredrikstad

pølsemakeri & Kjøttforretning

Tlf.: Forretningen 1781, 2455

Kontoret 1781

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

OLE KRISTIANSEN

Snektermester

Heimdalsgt. 34 - Oslo.

Tlf. 68 13 58 - Etablert 1894

Spesialitet:

Møbler og innredningsarbeider

TILMERS & HAAVELSRUD A/S

Teatergaten 1, Oslo. Tlf. 33 21 40

Kjøleskap, RADIO, Lysekroner.

Komfyrer. Eget radioverksted.

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 99 90

Jens J. Andersen

OSLO - CENTRALBORD 68 34 00

Beste leverandør av

KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

Kjøp

Skotøi

A-S SKOTØIMAGASINET

SOLID

GRENSEN 5/7

All slags Assurance tegnes

DET NORSKE FORSIKRINGSAKTIESELSKAB

HEIMDAL

KOLDSAGBLAD

OSCAR SKOTVEDT - Oslo

Avd. Verktøy- og Spezialmaskiner

Kirkegaten 10 - Telefon 42 39 45

THIIS & CO. A/S

Bygningsartikkelforretning

Materialer til nybygg,
innredning og vedlikehold

Vis à vis Vestbanen

Sentraltbord 42 58 77

WISBECH

Majorstuhuset - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

ODDVAR J. LØDEM
MURMESTER & ENTREPRENØR

Norges Brannkasse
Grunnlagt 1804

Skadeforsikring

Bygninger

Løsøre

Varer

Forsikring av bygning un-
der oppføring på greie vil-
kår og til særlig lave premier.